

## PROLOGAS

**K**repšys su paimtomis iš bibliotekos knygomis buvo neįtikimai sunkus, tačiau Niną Liašenko šis svoris džiugino: jos vyras atsigavo po insulto, rytoj važiuoja į reabilitacijos sanatoriją ir prašė atnešti kuo daugiau knygų — vadinas, vėl pajuto gyvenimo skonį. Visa, kas buvo namie, jau perskaityta daug kartų. Laisvąja ranka Nina surinko kodą, stumtelėjo laiptinės duris, mintyse apkeikė tuos, kurie ir vėl sudaužė ar pavogė lempuotę, apgraubomis įkišo raktelį į pašto dėžutės spynelę, šiaip taip pasigavo krūvą krintančių vietinių laikraščių, reklamos lapelių, laiškų, pasikišo tuos popierius po pažastimi ir pasidžiaugė, kad nereikės aukštai lipti — tik į antrą aukštą. Kitados, kai jiedu su vyru buvo ką tik gavę šį butą iš savo įmonės, Ninai jis labai nepatiko: triukšminga, šaligatvis siauras, mašinos važiuoja kone per gyventojų galvas, o jie buvo įpratę miegoti prie atdarų langų. O dabar džiaugiasi: vyras dar silpnai vaikšto, bet iš antro aukšto nulipti pajėgia, užlipti taip pat, bet iš trečio arba aukštesnio kažin ar sugebėtų. Namas juk be lifto. Žmogus sensta, ir krepšiai darosi vis sunkesni, tai antras aukštas vis dėlto geriau.

Įėjusi į namus, Nina nusiavė trumpus aulinukus ir net nenusivilkusi palto nuskubėjo į kambarį patikrinti, ar viskas gerai. Ačiū Dievui, nieko neatsitiko, vyras sėdėjo krėsele ir žiūrėjo televizorių. Dabar jau galima atsikvėpti ir nusirengti. Po insulto praėjo beveik metai, o Nina taip ir neatsikratė baimės, kad grįžusi iš darbo vyrą gali rasti gulintį ant grindų. Kaip tada...

Ji padėjo krepšį prie krėslės:

— Štai knygos ir paštas. Vėl primetė reklamos, nėra kur nuo jos pasidėti. Norėjau išmesti dar laiptinėje, ten pastatyta speciali

dėžė, pats matei. Bet žiūriu, vokai kažkokie, turbūt sąskaitos ar pranešimai iš pensijų fondo... Lemputė vėl sudaužyta, tamsu, nieko nematyti. Galėjau kartu su šita makulatūra netyčia išmesti ir ką nors reikalingo. Pats patikrink, gerai? O aš einu ruošti vakarienės.

— Žinoma, Ninočka, sąskaitas tai aš pats... Sąskaitos — rimtas reikalas.

Nina patenkinta nusišypsojo. Taip, kairė ranka ir koja kol kas prastai jo klauso, bet vis tiek akivaizdi pažanga. Net nepalyginsi su tuo, kas buvo. O vokus galima ir viena ranka atplėšti, vyras jau įgudo.

Po pusvalandžio vakarienė buvo paruošta, Nina įnešė į kambarį padėklą ir pradėjo dengti stalą.

— Na, kas ten? — paklausė ji. — Sąskaitos? Daug pritiksėjo?

— Kaip paprastai. Už telefoną, už butą. Maniau, nuomos mokestį padidins, girdėjau per televiziją gąsdinant. Bet ne, kol kas viskas kaip buvo. Šaunuolis mūsų meras, savo pažado laikosi, tikras vyras. O vienas laiškas visai ne mums, per klaidą į mūsų dėžutę įmetė. Ir kas tuose paštuose dirba? Nesuprantu! Juk ant voko aiškiai užrašyta: Severnaja, šešioliktas numeris, penktas butas. O mūsų namas aštuonioliktas. Ir kur jie žiūri? Ninule, rytoj eidama į darbą užnešk tą laišką į jų namą, gerai? Nes juk žmogus gal laukia...

— O kaip man įeiti? — paprieštaravo ji. — Ten kodinė spy-na, kaip ir visur kitur, o jų kodo aš nežinau. Reiktų arba kokio gyventojų pasergėti, arba į paštą nunešti.

— Ne, į paštą nereikia... — sutriko vyras. — Gyventojams irgi... Į adresą kaip reikiant nepasižiūrėjęs voką atplėšau... Negrąžiai taip... Permečiau akimis, nieko nesupratau, tik tada adresą atidžiau perskaičiau. Matau — gatvė ta pati, butas irgi penktas, kaip ir mūsų, o namas — kaimynų. Bet vokas... Gėda tokių žmoniems parodyti, Ninule.

— Bet žmogus, kuriam adresuotas laiškas, vis tiek pamatys atplėštą voką ir supras, kad laišką kažkas skaitė, — paprieštaravo Nina. — Ir ko čia tau gėdytis. Ar ten kas nors labai asmeniška? Meilės laiškas?

— Visai ne, dalykinis... Kažkas apie ekologiją. Nieko asmeniško.

— Apie ekologiją? — sukluso ji.

O juk tasai neseniai nužudytas vyriškis kaip tik ir gyveno gretimame name. Ar tik ne jam laiškas? Kokia gi jo pavardė? Niekas nieko apie jį daug nežinojo, sakė, kad buvo uždaras, su kaimynais nebendravo, net jo pavardės niekas nežinojo. Bet apie žmogžudystę rašė vietinis laikraštis, ten buvo ir jo pavardė. Viešpatie, na kokia gi jo...

Ji nekantriai čiupo negrabiai sudraskytą voką, išlygino, perskaitė adresato pavardę. Tai žinoma — Siomuškinas. Viskas teisinga. Apie jį laikraščiai ir rašė. Nina be ceremonijų išsiėmė laišką ir pradėjo skaityti.

„Negaliu su tavimi susisiekti, telefonas neatsako, elektroninio pašto laišakai grįžta pažymėti, kad tavo paštas neveikia. Aš baigiau savo ataskaitos dalį, dabar ekologinė padėtis visiškai išryškėjo, tai mirtina medžiaga, jie visi bus teisiami, gali manimi patikėti. Skubiai pasirodyk laboratorijoje. Gal kur nors išvažia-vai? Durų neatidaryk, telefonu neatsiliepi, teko siųsti laišką, kaip priešistoriniais laikais. Nedelsk, reikalai nelaukia.“

— Štai, vadinasi, kaip, — tyliai nutęsė Nina, sėsdamasi ant sofos kraštelio. — Ne į paštą reikia eiti, o į policiją.

— Kodėl į policiją? — išsigando vyras. — Aš juk netyčia... Taip išėjo. Atsitiktinai.

— Šis laiškas Siomuškinui, tam, kurį nužudė. Iš laiško aišku, kad jis ekologas. Ar supranti, ką tai reiškia?

— Ak, tu Dieve! — susirūpino vyras. — Tai bent... Manai, kad ir vėl tas pats?..

## PIRMADIENIS

Iš virtuvės, atskirtos nuo erdvios svetainės stumdomosiomis durimis, pasigirdo dūžtančio indo garsas. Panašu, kad lėkštės. Anastasija Kamenskaja žvilgtelėjo į brolių, paskui į Korotkovą: virtuvėje jų žmonos, jos ten kažką sukūlė. Korotkovas vos pasitebimai krūptelėjo, o brolis Saša nė nemirktelėjo — žinojo, kad jo mylima žmona daužo indus taip pat puikiai kaip ir gamina maistą. Jis priprato.

— Sania, merginos ten kažką sukūlė, — atsargiai atkreipė jo dėmesį Nastia.

— Sukūlė, — abejingai patvirtino Aleksandras. — Bet su mūsų reikalu tai neturi nieko bendra. Aš jus sukviečiau viską aptarti, viską nuspręsti, kad daugiau nereikėtų žaisti sugedusio telefono. Ką pasakysi, Stasovai?

Senas Nastios draugas Vladislavas Nikolajevičius Stasovas, pastaraisiais metais dar ir jos viršininkas, tik gūžtelėjo galingais pečiais.

— Aš ne prieš. Koks man skirtumas, kur darbuosis mano žmonės? Su tavo banku sudarysime sutartį, o jeigu nori — su tavimi asmeniškai, kaip su privačiu asmeniu, joje parašysim, kad komandiruotės ir kitas pridėtinės išlaidas apmoki tu, ir jokių problemų. Taigi aš, kaip tavo dievinamos sesers viršininkas, neturiu nė menkiausios priežasties neišleisti jos į tą tavo, kaip ten...

— Verbicką, — slėpdamas šypseną, priminė Kamenskis.

Nastia nužvelgė šefą žudančiu žvilgsniu. Na kodėl gi Vladikas taip lengvai ją išleidžia?! Galima pamanyti, kad ji tik ir sapnuoja, kaip už dyką nuvažiuoti į tąjį Verbicką velniaižin kokioje

tolybėje, kažkur Vakarų Sibire, Perovo srityje. O svarbiausia, kad visiškai neaišku, ką jai ten reiktų veikti. Dėl Jurkos Korotkovo viskas aišku — jis ir taip dirba pas Sašą Kamenskį pensiono direktoriumi pamaskvėje, tai jis geriausiai ir žino, kokių reikia sąlygų panašiai poilsio bazei statyti. Pastaraisiais metais visame Sibire Saškos bankas atidarė daugybę savo filialų, ir Kamenskis nusprendė pastatyti bent vieną pensoną, kuriame tų filialų darbuotojai galėtų patogiai ir maloniai leisti atostogas, švęsti šventes ir laisvadienius. Taigi, kaip sakyta, viskas aišku. Bet ji, Nastia, kuo čia dėta? Ką ji turėtų ten veikti? Jai darosi bloga vien tik nuo žodžio „komunikacija“!

Ji gailiai pažvelgė į savo vyrą — gal Čistiakovas ją apgins? Galėtų pagaliau prabilti ir pasakyti, jog jis prieš, na, ką nors tokio... Nors kodėl jis turėtų būti prieš? Po tiekos kartu pragyventų metų kažkaip juokingai nuskambėtų „nenoriu ilgam išsiskirti“ arba „aš ilgėsiuos“, o dar absurdiškiau atrodytų pareiškimas, kad vienas jis nesugebėtų tvarkytis namuose. Kas jau kas, o Čistiakovas tvarkosi geriau už kitą šeimninę. Žinoma, būtų galima manipuliuoti vadinamuoju pavydu, girdi, žmona ilgam išvažiuoja su svetimu vyru, neaišku, ką jiedu ten iškrės... Ne, netinka. Nastia su Jurka Korotkovu pažįstami jau trisdešimt metų, ir tiek pat metų ji puikiai pažįsta Čistiakovas. Ne tas atvejis... Viešpatie, bet kaip nesinori važiuoti!

— Gerai, — kaip pasmerktoji atsiduso Nastia. — Ir ką aš ten turėsiu daryti?

Aleksandras jau norėjo atsakyti, bet jo dėmesį patraukė kažkokie nauji, iš virtuvės sklindantys garsai. Nastia sukľuso: panašu, jog kažkas verkė.

— Ponios! — garsiai šūktelėjo namų šeimnininkas. — Kas ten pas jus atsitiko?